

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/45/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017202066
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017202066.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudkýň JUDr. Eriky Čanádyovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci sťažovateľov (pôvodne žalobcov): 1/ MUDr. I. X., nar. XX.XX.XXXX, M., 2/ Ing. arch. W. N., nar. XX.XX.XXXX, K., 3/ Ing. I. K., nar. XX.XX.XXXX, K., 4/ Ing. F. K., nar. XX.XX.XXXX, K., 5/ Mgr. W. L., nar. XX.XX.XXXX, K., 6/ Mgr. Art. H. L., nar. XX.XX.XXXX, K., všetci právne zastúpení: Mgr. Eva Braxatorisová, advokátka, Trenčianska 17, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Tomášikova 46, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2017/83533/KVJ zo dňa 20.09.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľov 1/ až 6/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/244/2017-66 zo dňa 05. marca 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľov 1/ až 6/ (pôvodne žalobcov 1/ až 6/) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/244/2017-66 zo dňa 05.03.2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ až 6/ domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2017/83533/KVJ zo dňa 20.09.2017 („napadnuté rozhodnutie“), ako aj prvostupňového rozhodnutia Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 2173/28162/2017/STA/UR-Gal zo dňa 26.06.2017 o umiestnení stavby č. 1420 „Prístavba a nadstavba bloku B, prístavba bloku C, onkologického ústavu Svätej Alžbety Heydukova ulica Bratislava“. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcov 1/ až 6/ a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým prvostupňový orgán podľa § 39 a § 39a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej aj len „stavebný zákon“) umiestnil stavbu č. 142 „Prístavba a nadstavba bloku B, prístavba bloku C, Onkologického ústavu Svätej Alžbety, Heydukova ulica Bratislava“ na pozemkoch parc. č.

8538, 8539, 8540/1, 8540/3, 8540/4, 8540/2, k. ú. M. W. pre navrhovateľa Onkologický ústav Svätej Alžbety s. r. o., Heydukova 10, 812 50 Bratislava a to tak, ako je zakreslené v situačnom výkrese koordinačnej situácii, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozhodnutia. Išlo o stavbu v členení na stavebné objekty; S0 101 objekt B, S0 102 vstup a hala objektu, S0 103 objekt C, S0 201 príprava územia, S0 205 spevnené plochy, S0 206 areálové rozvody kanalizácie, S0 301 preložka slaboprúdu, S0 407 areálové rozvody VN, S0 408 areálové rozvody NN. Prvostupňový orgán súčasne stanovil podmienky pre umiestnenie stavby, ako aj podmienky vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov a rozhodol o námietkach účastníkov konania.

2. Krajský súd konštatoval, že námietka spočívajúca v tom, že prvostupňové rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol zo zákona oprávnený nemá právny základ. Poukázal na § 119 ods. 3 stavebného zákona, z ktorého vyplýva, že obec nemôže byť zároveň stavebným úradom a navrhovateľom, stavebníkom, alebo vlastníkom stavby. V tejto súvislosti konštatoval, že mal za preukázané, že prvostupňový orgán ako príslušný stavebný úrad, nebol navrhovateľom ani stavebníkom a ani vlastníkom stavby, keďže vlastníkom pozemku bola Rehoľa svätej Alžbety, Špitálska 21 v celosti, čo vyplýva z listu vlastníctva č. XXX a táto dala súhlas listom zo dňa 29.04.2016. Prvostupňový orgán bol vlastníkom susedných pozemkov a preto sa ustanovenie § 119 ods. 3 stavebného zákona na daný prípad nevzťahovalo. Krajský súd uviedol, že prvostupňový orgán správne rozhodol ako príslušný orgán o námietke zaujatosti vznesenej počas administratívneho konania žalobcami 1/ až 6/ voči pracovníkom prvostupňového orgánu.

3. Krajský súd mal preukázané, že prvostupňový orgán mal všetky podklady nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby, pričom súčasťou administratívneho spisu sú všetky stanoviská dotknutých orgánov k projektovej dokumentácii.

4. Krajský súd k námietkam žalobcov 1/ až 6/ k umiestneniu predmetnej stavby konštatoval, že v danom prípade ide o zmenu dokončenej stavby, ktorá už roky existuje a slúži na liečbu onkologických ochorení a krajský súd nemá vedomosť o tom, že by uvedené zariadenie v minulosti ohrozovalo zdravie obyvateľov bývajúcich v jeho tesnej blízkosti a s poukazom na stanoviská dotknutých orgánov uzavrel, že rozšírenie existujúceho objektu neohrozuje zdravie obyvateľov a nezhoršuje kvalitu bývania. K námietke nerešpektovania svetlo-technických požiadaviek krajský súd uviedol, že zo stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava Hlavné mesto („RÚVZ“) č. HZZ/16357/2015 zo dňa 02.11.2015 a z rozhodnutia č. HZZ/08561/2016 zo dňa 23.05.2016 zistil, že podľa predloženého svetlo-technického posudku realizácia predmetnej stavby nespôsobí žiadnej z obytných miestností v stavbe dotknutých okolitých objektov neprípustné skrátenie doby preslnenia pod limit ustanovený v STN 73 4603 budovy na bývanie. Vo vzťahu k opomenutej materskej škole poukázal na stanovisko zo dňa 23.05.2016, podľa ktorého navrhovaná stavba v územnom konaní z hľadiska kritérií sústavy noriem STN 73 0580 tejto vyhovuje aj po zohľadnení tienenia v pôvodnom svetlo-technickom posudku.

5. K predloženému oponentskému svetlo-technickému posudku č. S161008 zo dňa 04.10.2016 vypracovaného Ing. Irenou Kreutzovou - RENAK, preloženému prvostupňovému orgánu uviedol, že tento požiadal RÚVZ, ako aj Úrad verejného zdravotníctva SR o stanovisko k jednotlivým námietkam odvolateľov a z vyjadrenia RÚVZ č. HZZ/02329/2017, HZZ/05292/2017 zo dňa 14.02.2017 vyplýva, že námietky účastníkov konania považuje za neopodstatnené, na svojich vydaných stanoviskách naďalej trvá a nepovažuje za potrebné ich revidovať. Stanoviská RÚVZ vydaných pre umiestnenie predmetnej stavby potvrdil aj Úrad verejného zdravotníctva SR.

6. Pokiaľ ide o projektovú dokumentáciu, krajský súd uviedol, že túto vypracovala odborne spôsobilá osoba a z administratívneho spisu neboli zistené namietané nedostatky vo vzťahu k výške stavby. Poukázal na to, že prvé nadzemné podlažie sa začína kóte 141,35m n.m. a výška stavby je na kóte 162,75m n.m. z čoho vyplýva, že výška stavby je 21,4m a táto výška bola podkladom pre vydanie územného rozhodnutia. K námietke, že projektová dokumentácia bola upravovaná výmenou jedného výkresu 1. NP, túto krajský súd nemal za preukázanú z administratívneho spisu, pričom z tohto a z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že k novému výkresu 1. NP nemali dotknuté orgány výhrady.

7. Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku žalobcu ohľadne parkovacích miest keďže z administratívneho spisu a projektovej dokumentácie vyplýva, že parkovanie je zabezpečené zo strany Špitálskej ulice a plocha zo strany Hollého ulice, kde v súčasnosti parkujú autá je čiernou stavbou, čiže nie je oficiálne vyhradená na parkovanie.

8. Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu, administratívneho spisu a rozhodnutí správnych orgánov mal preukázané, že obe rozhodnutia boli vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a správnej právnej úvahy, súčasne boli dostatočným spôsobom preukázané skutočnosti, ktoré je potrebné preukázať v územnom konaní, ako preukázanie vlastníckeho práva k dotknutému pozemku, predloženie všetkých stanovísk príslušných dotknutých orgánov (ktoré súd nemôže spochybňovať) a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

9. Sťažovatelia 1/ až 6/ zastúpení advokátkou podali včas kasačnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) a navrhli, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedené namietali s poukazom na námietky, ktoré už vzniesli v žalobe.

10. Poukázali na nemožnosť kumulácie postavenia účastníka konania a súčasne orgánu, ktorý meritórne rozhoduje. V tejto súvislosti uviedli, že prvostupňový orgán bol účastníkom konania z titulu, že bol vlastníkom susedných pozemkov a správcom nebytových priestorov v bytovom dome Hollého 9-11, 5-904 (LV XXXX). Sťažovatelia 1/ až 6/ sa nestotožnili so závermi krajského súdu, že vzhľadom na to, že prvostupňový orgán je vlastníkom susedných pozemkov nemožno aplikovať § 119 ods. 3 stavebného zákona, pretože podľa nich je potrebné citované ustanovenie aplikovať primerane a krajský súd predmetné ustanovenie nesprávne interpretoval. Namietali aj to, že krajský súd len všeobecne odkázal na stanovisko RÚVZ vo vzťahu k materskej škole, avšak nie k jasliam, ktorých zatiernenie by tvorilo prekážku územného konania. Ďalej sťažovatelia 1/ až 6/ namietali zhoršenie kvality bývania vo vzťahu k svetelným podmienkam. Sťažovatelia 1/ až 6/ namietali rozpor rozhodnutia o umiestnení stavby s § 4 ods. 2 vyhl. č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej „vyhl. č. 532/2002 Z. z.“) a súčasne namietali, že nebol správne zistený skutkový stav na riadne posúdenie veci. Namietali, že výpočet statickej dopravy nezodpovedá skutočnosti a poukázali na rozpory ohľadom počtu lôžok, uvedených v podkladoch. Ďalej sťažovatelia 1/ až 6/ namietali nedostatočné odôvodnenie v súvislosti so zachovaním pohody bývania, pri ktorom poukázali na nedostatočný odstup umiestňovanej stavby a namietali rozpor s § 52 ods. 1 vyhl. č. 532/2002 Z. z., v zmysle ktorého má byť zdravotnícke zariadenie umiestnené v dostatočnom odstupe od cesty a od zdroja hluku. Závery krajského súdu ohľadom toho, že nemá vedomosť ohľadom toho, že by dotknuté zdravotnícke zariadenie v minulosti ohrozovalo zdravie obyvateľov, bývajúcich v jeho blízkosti považuje za arbitrárne. Sťažovatelia 1/ až 6/ namietali, že krajský súd sa nevysporiadal s námietkou vo vzťahu k tomu, že navrhovaná nadstavba zmení vzhľad mesta a úplne zakryje pamiatkovo chránený objekt - Kláštor z pohľadu Hollého ulice. Poukázali na to, že stavebník uviedol, že dotknuté budú 3 dreviny, avšak zo spisu vyplýva, že dotknutých bude 11 drevín. Sťažovatelia 1/ až 6/ opätovne namietali, že projektová dokumentácia bola menená. V dôsledku namietaných pochybení došlo z pohľadu sťažovateľov 1/ až 6/ k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol túto zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci, správnej právnej úvahy a v súlade so zákonom.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a kasačnú

sťažnosť sťažovateľov 1/ až 6/ podľa § 461 SSP zamietol.

13. Podľa § 119 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom ku dňu 26.06.2017 ak je na konanie príslušná obec ako stavebný úrad a je zároveň navrhovateľom, stavebníkom alebo vlastníkom stavby, alebo žiadateľom o povolenie terénnych úprav, prác alebo zariadení, ktoré sú predmetom konania, krajský stavebný úrad určí, ktorý stavebný úrad vykoná konanie a vydá rozhodnutie.

Preskúmaním veci kasačný súd nezistil tvrdenú nepríslušnosť Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto ako stavebného úradu v prvostupňovom územnom konaní, v zmysle § 119 ods. 3 stavebného zákona (s ohľadom na vlastnícke právo k susedným pozemkom). Stotožnil sa s krajským súdom, že prvostupňový orgán ako príslušný stavebný úrad nebol navrhovateľom ani stavebníkom a ani vlastníkom stavby, keďže vlastníkom pozemku bola Rehoľa svätej Alžbety, Bratislava, Špitálska 21 v celosti. Samotná skutočnosť, že Mestská časť Bratislava - Staré Mesto je vlastníkom susedných pozemkov, nie je spôsobilá vylúčiť mesto (obec) ako stavebný úrad v zmysle 119 ods. 3 Stavebného zákona. Obce a mestá ako stavebné úrady sú spravidla vlastníkami pozemných komunikácií susediacich s umiestňovanými stavbami, a preto táto skutočnosť nie je dostatočne intenzívna pre založenie nepríslušnosti stavebného úradu.

14. Kasačný súd sa ďalej stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku (body 23 až 31) a konštatuje, že krajský súd sa s danou vecou dostatočne vysporiadal, uviedol právny rámec, z ktorého vychádzal pri rozhodovaní, racionálne odôvodnil svoje úvahy a vyvodil správne skutkové závery.

15. Pre posúdenie prejednávanej veci, aj v kontexte kasanej sťažnosti je však potrebné zaoberať sa otázkou predpokladov pre povolenie umiestnenia stavby a to aj vo vzťahu k súladu s územným plánom.

16. Ustanovenie § 39a stavebného zákona predstavuje obsahové vymedzenie rozhodnutia o umiestnení stavby in concreto určenie stavebného pozemku, umiestnenie stavby na tomto pozemku, určenie podmienok na umiestnenie stavby, určenie požiadaviek na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Podmienky na umiestnenie stavby sú výsledkom zosúladenia rôznych záujmov v území s prihliadnutím na budúce účinky stavby v území, najmä z hľadiska ochrany životného prostredia, súladu urbanisticko-architektonického riešenia stavby s okolím, určenia polohy stavby na pozemku aj vo vzťahu k susedným stavbám a výšky stavby. Osobitne sú vymedzené požiadavky vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy (napr. na likvidáciu alebo zmiernenie exhalátov, hluku, tepla, otrasov, pre nakladanie s odpadmi).

17. Rozhodnutie o umiestnení stavby je typom územného rozhodnutia, ktoré je výsledkom územného konania. V zmysle § 37 ods. 1 stavebného zákona sú podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územné plány obcí a zón. V nadväznosti na uvedené kasačný súd poukazuje najmä na stanovisko Hlavného mesta Bratislava č. MAGS ORM 55956/16-375129 zo dňa 11.11.2016. Hlavné mesto Bratislava (ďalej aj len „mesto“) vo svojom stanovisku posudzovalo navrhované umiestnenie stavby v intenciách námietok sťažovateľov 1/ až 6/ vo vzťahu k územnému plánu hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007, v znení zmien a doplnkov. V tejto súvislosti mesto poukázalo na skutočnosť, že pozemky na parc. č. 8538, 8539, 8540/1 a 8540/3, na ktorých je riešená predmetná zmena dokončenej stavby sú súčasťou uzavretého areálu Onkologického ústavu sv. Alžbety a nachádzajú sa v jednej spoločnej funkčnej ploche, ktorej funkcia je stanovená ako občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu (kód 201). Z definície územia pod kódom 201 vyplýva, že v prípade územia areálov a komplexov občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu podiel s funkciou bývania nesmie prekročiť 30% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy. Okrem uvedeného kasačný súd poukazuje na časť definície, v zmysle ktorej medzi prevládajúce spôsoby využitia funkčných plôch patria zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti. V tomto kontexte je potrebné vnímať aj prípadné zásahy do sťažovateľmi 1/ až 6/ namietanej pohody bývania.

18. Na posúdenie splnenie podmienok pre vydanie územného rozhodnutia sa vzťahuje správna úvaha stavebného úradu, ktorú správny súd preskúmava v rozsahu § 27 ods. 2 SSP v rozsahu či rozhodnutie

nevybočuje z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a územným plánom. Navrhovaná prístavba a nadstavba nie je umiestňovaná v území, ktoré je určené výlučne na bývanie, ale je umiestňovaná v území vymedzenom územným plánom ako občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu (kód 201).

19. Pokiaľ ide o prejednávanú vec, kasačný súd konštatuje, že zo spisu mal za preukázané, že prvostupňový orgán si pred vydaním svojho rozhodnutia zaobstaral stanoviská dotknutých orgánov, ktoré popri súhlase obsahovali aj podmienky. Obsah stanovísk, ako aj v nich uvedené podmienky premietol do svojho rozhodnutia. Kasačný súd sa plne stotožňuje s krajským súdom (bod 32), že rozhodnutia správnych orgánov boli vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a správnej právnej úvahy. Dostatočným spôsobom boli preukázané skutočnosti, ktorých preukázanie je potrebné v územnom konaní, ako preukázanie vlastníckeho práva k dotknutému pozemku, predloženie všetkých odborných stanovísk príslušných dotknutých orgánov a preukázanie súladu s územným plánom.

20. O náhrade trov kasačného konania rozhodol tak, že sťažovateľom 1/ až 6/, ktorí v tomto konaní nemali úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže mu v zmysle § 467 ods.1 SSP v spojení s § 168 SSP nárok nevznikol.

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.